

ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

MART 2022/ Sayı:52

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN CUMHURBAŞKANLARI GÖRÜŞTÜ

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in daveti üzerine, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi, 29 Mart'ta Taşkent'e resmi bir ziyarette bulundu. Özbekistan Dışişleri Bakanlığı'nın basın servisine göre, onları Özbekistan Cumhurbaşkanı ve eşi Taşkent Uluslararası Havalimanı'nda karşıladı.

Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kuksaroy konutunda görüştü. İki lider karşılıklı saygı, dostluk ve güvene dayalı çok yönlü Özbekistan-Türkiye işbirliğinin daha da geliştirilmesi konusunda görüş alışverişinde bulundu.

Toplantıda, stratejik ortaklık ilişkilerinin yükseltilmesi, siyasi, parlamentolar arası, ticari, ekonomik, kültürel ve insani bağların derinleştirilmesi konularına ağırlık verildi.

Ardından Özbekistan-Türkiye Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi'nin ikinci toplantısı gerçekleştirildi. Başkanlar, işbirliğinin daha da genişletilmesi için umut vaat

eden alanları ayrıntılı olarak görüştüler. Elde edilen işbirliği ölçeği göz önüne alındığında, taraflar ikili ilişkileri yeni bir kapsamlı stratejik ortaklık düzeyine yükseltmeye karar verdiler.

En üst düzeydeki görüşmelerin sonunda imza ve belge alışverişi töreni gerçekleştirildi.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ve Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Stratejik İşbirliği Konseyi'nin ikinci toplantısının ardından ortak bir bildiriye imza attı.

Ayrıca, iki ülke arasındaki çok yönlü işbirliğinin daha da genişletilmesini sağlayan iki ülkenin hükümetleri, bakanlıkları ve daireleri düzeyinde 9 belge imzalandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ziyareti kapsamında Taşkent bölgesinde modern bir termik santralin (TPP) devreye alınması ve Sırdarya bölgesinde benzer bir termik santralin inşaatına başlanması için tören düzenlendi.

TÜRKİYE, TEKSTİL SEKTÖRÜNDE KIRGIZİSTAN İLE İŞ BİRLİĞİ YAPMAYI PLANLIYOR

Kırgızistan Cumhuriyeti Cogorku Keneş'in Uluslararası İlişkiler, Savunma, Güvenlik ve Göç Komitesi Başkanı Canarbek Akayev ve Milletvekili Nurlanbek Azıgaliyev, 28 Şubat'ta Türkiye iş insanları ve Kırgız Cumhuriyeti Busra

Fahri Konsolosu Tutuş Bilal'la bir araya geldi. Kırgızistan Parlamentosu'nun basın servisinden verilen bilgiye göre, görüşme sırasında Bişkek ve Ankara arasındaki ticari ve ekonomik iş birliğinin geliştirilmesi konuları değerlendirildi. Görüşmede, Türk girişimcilerin Kırgızistan'ın tekstil üretiminde projelerin gerçekleştirilmesine ilgi duydukları kaydedildi. Türkiye tarafı Kırgızistan'daki Dordoy, Madina, Kara-Suu pazarları aracılığıyla dış pazarlara girmeyi düşünüyor.

Nurlanbek Azıgaliyev, daha önce Kırgızistan ve Türkiye Ticaret ve Sanayi Odaları Kırgızistan-Türkiye Forumu'na başkanlık ettiğini söyledi. Ona göre, Türk girişimciler 180 milyon nüfusla pazara girme fırsatına sahip olduklarından, iki ülke arasındaki ticari ilişkiler iyi bir geleceğe sahip. Bu bağlamda, Nurlanbek Azıgaliyev sadece ihracat ve ithalatın değil, aynı zamanda üretime yatırım yapmanın da önemine dikkat çekti.

TÜRK ŞİRKETİ KIRGIZİSTAN'DA TEKSTİL FABRİKASI İNŞAATINA BAŞLADI

Dekna Bişkek Tekstil Firması Kara Balta'da büyük bir tekstil fabrikası inşaatına devam etmektedir. İlgili haber 3 Mart günü economist.kg internet resmi sitesinde yer almaktadır. Bugüne kadar inşaat çalışmalarına 10 milyon dolar harlandı ve 2025 yılına dek 22 milyon dolar harcanması planlanıyor. Projenin toplam maliyeti 27 milyon dolar olarak tahmin ediliyor. Parlamentonun basın servisinden yapılan açıklamaya göre,

Jogorku Keneş Milletvekili Nurlanbek Azıgaliyev, 2 Mart'ta şirket temsilcisi Yılmaz Alduz ile bir araya geldi. Şirket temsilcisi Yılmaz Alduz, yeni bir fabrika kurma sürecini gözlemleyen birçok yabancı girişimcinin yatırım yapmakla ilgilendiğini belirtti. "Ayrıca Kırgızistan'da hammadde üretmeyi ve pamuk yetiştirmeye başlamayı planlıyoruz" diye ekledi.

Yapımına geçen yıl başlanan tekstil fabrikasınının 93.000 metrekarelik bir alanda yer aldığı belirtiliyor. Başlangıçta, şirket yaklaşık 400 kişiyi istihdam edecek ve günde yaklaşık 20 ton iplik ve kumaş üretecek. 2027 yılına kadar inşaatın tamamlanmasının ardından yaklaşık 1.200 kişinin istihdam edileceği tesiste, üretim hacmi günlük 100 ton ürüne çıkarılacak. Çalışanların çoğunluğunun kadın olacağı da varsayılmaktadır. Ayrıca, üretilen malların yaklaşık% 85'inin komşu ülkelere ve Avrupa ülkelerine ihraç edilmesi planlanmaktadır.

Milletvekili, bu tür işletmelerin açılmasının ülkedeki işsizliğin azaltılmasına ve bölgelerin kalkınmasına katkıda bulunacağını vurgulayarak, bu konuda kapsamlı yardım sağlanması ve fabrika çalışmalarının desteklenmesi gerektiğini belirtti.

KIRGIZİSTAN TARIM ÜRÜNLERİ SERGİSİ TÜRKİYE'DE GERÇEKLEŞTİRİLİYOR

Türkiye'nin Konya şehrinde 8-12 Mart tarihleri arasında uluslararası bir tarım fuarı düzenlenecek. Bu haber, Kırgızistan Yatırım ve Kalkınma Ajansının tarafından açıklandı.

Edinilen bilgiye göre, 305.000 kişinin katıldığı fuara 101 ülkeden 1000'den fazla firma katılıyor. Fuarı Kırgızistan tarafından Kırgız Cumhuriyeti Yatırım ve Kalkınma Ajansı'ndan bir proje ekibi liderliğinde 10'dan fazla yerli firmanın ziyaret ettiği belirtildi.

Kırgızistan Yatırım ve Kalkınma Ajansı basın servisi: "Fuar kapsamında 20'den fazla firma temsilcisiyle görüşmeler yapıldı. Görüşmede Kırgızistan'ın yatırım ve ihracat potansiyeli hakkında bilgi verildi" açıklamasında bulundu. Kırgızistan Yatırım ve Kalkınma Ajansı proje ekibi

temsilcileri, ülkedeki yatırım fırsatları hakkında bilgi vermek amacıyla Türk İşadamları Derneği MÜSİAD, Konya Ticaret Odası ve Konya Menkul Kıymetler Borsası temsilcileriyle B2B formatında ikili görüşmeler gerçekleştirdi.

KIRGIZİSTAN'A DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN AKIŞI YAKLAŞIK% 30 ARTTI

Ulusal İstatistik Komitesi tarafından sağlanan ön verilere göre, 2021 yılında doğrudan yabancı yatırım girişi 2020 yılına göre %29,9 arttı. İlgili haber 11 Mart günü economist.kg resmi sitesinde yer aldı.

2021'de yatırım hacmi 698 milyon doları aştı. Aynı zamanda, yatırım girişi çıkış seviyesini 247,5 milyon dolar aştı. Doğrudan yabancı yatırımların yapısında, bir önceki yıla göre, yerleşik olmayanlardan ve diğer borçlardan alınan krediler hariç, tüm bileşenlerin akışında bir artış kaydedildi. Doğrudan yabancı yatırımın büyük kısmı (yaklaşık %97), imalat işletmelerine, jeolojik keşiflere, madencilik, finansal aracılık ve sigorta, bilgi ve iletişim ile toptan ve perakende ticarete yöneliktir.

Jeolojik araştırmaya yönelik yatırım miktarı 2.7 kat, toptan ve perakende işletmelerde 1.6 kat, bilgi ve iletişimde %20.2, finansal aracılık ve sigorta alanında %19, madencilik alanında %14.3, imalat sanayilerinde %7.2 oranında artarken, inşaat alanındaki yatırımlar 4.3 kat azalmıştır.

BDT dışındaki ülkelere esas olarak, Almanya'dan (imalat,

finansal aracılık ve sigorta), Türkiye'den (madencilik, imalat, toptan ve perakende), İngiltere'den (jeolojik keşif, Kıbrıs'tan (imalat), Çin'den (jeolojik keşif, imalat, toptan ve perakende ticareti) gelen yatırımların büyümeleri nedeniyle doğrudan yabancı yatırım girişlerinin hacmi, 2020 yılına kıyasla %8.7 arttı.

Çin (%33,4), Türkiye (%14,7), Hollanda (%8), İngiltere (%7,6) ve Almanya (%4,4) toplam gelen doğrudan yabancı yatırım hacminde en büyük paya sahiptir.

HİNDİSTAN'DAN BİR İŞ HEYETİ KIRGIZİSTAN'I ZİYARET ETTİ

Kırgızistan Sanayici ve Girişimciler Birliği'nden (KUİE) yapılan bildiriye göre, 13 Mart'ta Hindistan Ticaret ve Sanayi Odası (CCİ) başkanlığındaki Hindistan PHDCCI iş heyeti Kırgızistan'ı ziyaret etti. İlgili haber 14 Mart günü tazabek.kg resmi internet sitesinde yer aldı.

Hindistan'ın iş dünyasının 20'den fazla temsilcisi, KUİE Başkanı Danil Ibrayev, Kırgızistan'ın Hindistan Büyükelçisi Asein İsayev ve KUİE üyeleriyle bir araya geldi. Görüşmede, Hindistan tarafı, Kırgızistan ile aşağıdaki öncelikli faaliyet alanlarını dile getirdi:

- Tıbbi ekipman temini ve deneyim paylaşımı;
- Turizm ve sağlık turizm;
- Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi;
- Tıbbi mobilya ve tıbbi malzeme teslimatları, onkoloji hastaları için ürünler;
- Karaciğer nakli merkezinin kurulması;
- Şifalı otların ve bitkilerin işlenmesi;
- Bağıışıklığı artırmak için içecek üretimi;
- İlaç ve madde temini;
- Tekstil malzemeleri.

1905 yılında kurulan PHDCCI, Hindistan'ın önde gelen ticaret ve sanayi odalarından biridir. Bahreyn'de, tamamen küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişimine odaklanan 130 bin şirketten oluşan Basra Körfezi'nin 6 ülkesi için uluslararası ofisi bulunmaktadır.

KATAR'DA DAHA FAZLA İHRACAT İÇİN KIRGIZİSTAN ÜRÜNLERİNİN TİCARET MERKEZİ AÇILABİLİR

Dışişleri Bakanlığı basın servisinden verilen bilgiye göre, Kırgızistan ve Katar, Basra Körfezi ülkelerine daha fazla yerli ürün ihraç etmek için Katar Serbest Ekonomik Bölge (FEZ)

topraklarında bir ticaret merkezi açma konusunu görüştü. İlgili haber 15 Mart günü economist.kg resmi internet sitesinde yer aldı.

Konu, Doha'daki AgriteQ sergisinin bir parçası olarak Katar FEZ (QFA) İcra Müdürü Lemming Hu ile yapılan yerli girişimciler toplantısında ele alındı.

Bildiride, "Ofis binalarının incelenmesi yanı sıra, aralarında DHL, Google, Microsoft olmak üzere Katar topraklarında faaliyet gösteren işletmelerin kısa bir incelemesi yapıldı" denilmektedir.

Ayrıca yatırım Ajansı temsilcileri, Kırgızistan Cumhuriyeti'nin yatırım ve ihracat imkanları hakkında bilgi verdiler.

Görüşmede yerli şirketler Alfardan otel zincirine şişe su, kuru meyve, et ve balık ürünleri tedarik etme olasılığını değerlendirdiler.

Katar merkezli Al Meera ağı ise bal, kuru meyve ürünleri, fındık ve şişe su ithalatına ilgi duyduğunu ifade etti.

KIRGIZİSTAN VE KAZAKİSTAN'IN SINIR BÖLGELERİNDE LOJİSTİK MERKEZLERİN AÇILMASI PLANLANMAKTADIR

Kırgızistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı basın servisinden yapılan bildiriye göre, Kırgızistan ve Kazakistan'ın sınır bölgelerinde tarım üreticileri ve kargo taşımacılığı için ticaret ve lojistik merkezlerin açılması planlanmaktadır. İlgili haber 16 Mart günü kabar.kg sitesinin resmi web sayfasında yer aldı. Basın servisinden yapılan açıklamaya göre, bir gün önce Kırgız Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ruslan Kazakbayev ile Kazakistan Cumhuriyeti Büyükelçisi Rapol Joşıbayev arasında bir toplantı yapıldı.

Taraflar, Kırgızistan-Kazakistan ilişkilerinin siyasi, ticari, ekonomik, kültürel ve insani alanlarda güncel konuları kapsamlı bir şekilde değerlendirdiler.

Kırgızistan ile Kazakistan arasındaki diplomatik ilişkilerin kurulmasının önümüzdeki 30. yıl dönümü çerçevesinde, bu yıl yapılacak olan en yüksek ve en üst düzey ziyaretlerin düzenlenmesinin, özellikle Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in Kırgızistan Cumhuriyeti'ne yapılacak resmi ziyaretinin ve Kırgızistan-Kazakistan Hükümetlerarası Konsey'in Bişkek'teki bir sonraki toplantısının düzenlenmesinin önemine ilişkin karşılıklı görüş bildirilmektedir.

Bildiride, "Sınır bölgelerinde çiftçilerin rahatlığı için ortak

ticaret ve lojistik ve toptan dağıtım merkezlerinin kurulması ve malların taşınması da dâhil olmak üzere ortak planların ve projelerin uygulanmasına özel dikkat gösterildi" denildi.

Kazakbayev ayrıca, Kırgız Cumhuriyeti vatandaşlarının Kırgızistan-Kazakistan devlet sınırını kara yolu kontrol noktalarından engelsiz geçişine devam etme meselesinin hızlandırılması talebini de dile getirdi.

Ayrıca taraflar, 2022 sonbaharında Kazakistan'da Kırgızistan Kültür Günleri başta olmak üzere kültürel etkinliklerin ortak düzenlenmesi, Bişkek ve Nur-Sultan'da anıtların kurulması konularını değerlendirdiler.

KIRGIZİSTAN İLE TÜRKİYE ARASINDA İLAÇ VE TIBBİ CİHAZLARIN TEDARİKİ KONUSUNDA ANLAŞMA YAPILDI

Kırgızistan Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Alımkadır Beyşenalıyev, Türkiye'ye yaptığı çalışma ziyareti kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile bir araya geldi. İlgili haber 17 Mart günü kabar.kg internet sitesinin resmi

web sayfasında yer aldı. Bakanlığın basın servisinden yapılan açıklamaya göre, toplantıya Türk devlet anonim şirketi Uskhash (ilaç ve tıbbi cihaz konuları da dahil olmak üzere yetkili kuruluş) temsilcileri ve Kırgız Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Cihazlar Dairesi Başkanlığı temsilcileri katıldı. Görüşmede Kırgızistan'a ilaç ve tıbbi cihaz tedariki ile ağır hasta olan Kırgız vatandaşlarının Türkiye'de tedavisi için kotaların artırılması konuları ele alındı.

Görüşmelerin sonuçlarına göre Türkiye Cumhuriyeti'nin Kırgız Cumhuriyeti'ne ilaç ve tıbbi cihaz temini konusunda anlaşmaya varıldı. Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç ve tıbbi ürünlerin ithalatının kolaylaştırılması için de tedbirler alınacak. Bu, Ukrayna'daki durum ışığında zorluk yaşayan ilaç ve tıbbi cihaz pazarının yenilenmesini mümkün kılacaktır. Kırgızistan Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Alımkadır Beyşenalıyev, Türk tarafına aktif iş birliği ve destek için teşekkür etti.

ASYA-PASİFİK ÜLKELERİ-ÇİN-KIRGIZİSTAN-ÖZBEKİSTAN TÜRKMENİSTAN-AZERBAYCAN-GÜRCİSTAN-AVRUPA DEMİR YOLU KORİDORU TAŞKENT'TE GÖRÜŞÜLDÜ

“NC “Kırgız Temir Colu” (Kırgız Demir Yolu) Devlet Kuruluşu tarafından yapılan bildiriye göre, 16 Mart - 17 Mart 2022 tarihleri arasında Özbekistan'ın Taşkent kentinde, “NC “Kırgız Temir Colu” Devlet Kuruluşu Genel Müdürü Azamat Sakiyev liderliğindeki heyet, “Asya - Pasifik Ülkeleri - Çin - Kırgızistan - Özbekistan - Türkmenistan - Azerbaycan - Gürcistan - Avrupa” uluslararası çok modlu koridorun geliştirilmesi projesi için demir yolu idareleri yöneticileri toplantısına katıldı. İlgili haber 18 Mart günü kabar.kg resmi internet sitesinin web sayfasında yer aldı.

Toplantıda, malların kesintisiz nakliyesinin düzenlenmesi, ayrıca bu uluslararası çok modlu rota üzerindeki bağlantı platformlarının zamanında tedariki ve tarife koridorunun düzenlenmesi konuları değerlendirildi ve anlaşmalar sağlandı. Kırgız Temir Zholu şirketinin başkanı Azamat Sakiyev konuşmasında, toplantıyı organize eden Özbekistan

Demir Yolu liderliğine teşekkür etti ve projenin uluslararası multimodal koridor boyunca geliştirilmesinin güncelliğini ve önemini vurguladı. Sakiyev, “Kırgız Demir Yolu, çok modlu bir ulaşım koridoru boyunca bir konteyner treninin başlatılmasını desteklemeye stratejik önem veriyor. Bu toplantının, söz konusu projenin başarılı bir şekilde ilerletilmesi ile ilgili mevcut tüm sorunların daha fazla pratik çözümü için güçlü bir teşvik sunacağından eminim” dedi.

Toplantıda Kırgızistan Demir Yolundan dikkate alınan bir dizi teklifin açıklandığı ve çok modlu uluslararası taşımacılık koridorunun başlatılmasını daha da hızlandırmak ve bu güzergâh boyunca engelsiz mal hareketinin organizasyonu ile ilgili tüm sorunları çözmek için demir yolu idarelerinin uzmanları arasından kalıcı bir çalışma grubunun oluşturulduğu belirtilmelidir. Kırgızistan Demir Yolunun çalışma grubuna Genel Müdür Yardımcısı Destan Usubakunov başkanlık etti.

Toplantıya katılanlar, “Asya-Pasifik Ülkeleri - Çin - Kırgızistan - Özbekistan - Türkmenistan - Azerbaycan - Gürcistan Avrupa” uluslararası çok modlu koridor projesinin tanıtımı için bir sonraki demir yolu idareleri başkanları toplantısının Kırgızistan'da yapılması kararını oybirliğiyle desteklediler.

Sonuç olarak, “Asya-Pasifik Ülkeleri - Çin - Kırgızistan - Özbekistan - Türkmenistan - Azerbaycan - Gürcistan - Türkiye - Avrupa” uluslararası multimodal rotasının geliştirilmesi için Tacikistan, Özbekistan, Türkmenistan, İran ve Türkiye demir yolu idareleri yöneticilerinin buluşma protokolü imzalandı.

KIRGIZİSTAN GÜNEŞ ENERJİSİ İSTASYONU İNŞA ETMEYİ PLANLIYOR

Hükümetin basın servisi tarafından paylaşılan bilgiye göre, Kırgızistan'da 100 MW'lık bir güneş enerjisi santrali inşası için pilot proje başlatma olasılığı görüşülüyor.

Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Aziz Aaliyev'in Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Bölge Müdürü Münir Ferozi başkanlığındaki bir heyet ile bir araya geldiği bildirildi. Hükümetin basın servisine göre, görüşme sırasında Aziz Aaliyev, Kırgızistan'ın yenilenebilir enerji alanındaki projelerin geliştirilmesine odaklandığını ve Uluslararası Finans Kurumu'nun (IFC) yardımıyla 100 MW'lık bir güneş enerjisi santrali inşa etmek için bir pilot projenin uygulanmasıyla ilgilendiğini ifade etti,” denildi.

Uluslararası Finans Kurumu (IFC) sözcüsü Münir Ferozi, enerji projelerinin uygulanmasında işbirliğine hazır olduğunu belirtti. Ayrıca, toplantının ardından tarafların, ortak meselelerin çözümü için bir çalışma grubu kurmaya karar verdikleri de gelen bilgiler arasında.

KIRGIZİSTAN'DA İLK ASANSÖR TESİSİ ÜRETİME BAŞLADI

Kırgızistan'da asansör ekipmanı üreten ilk fabrika açıldı. Kuruluşun basın servisinden yapılan açıklamaya göre, fabrikanın açılış törenine Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov katıldı. İlgili haber 22 Mart günü economist.kg resmi internet sitesinde yer aldı.

Bakanlar Kurulu Başkanı, ülkede asansör üretimi de dâhil olmak üzere yeni sanayi işletmelerinin ortaya çıktığını öğrenmekten memnuniyet duyduğunu belirtti.

Akılbek Caparov, "Dün Beles otobüs üretim fabrikası yeni açıldı ve bugün ülkenin ilk asansör üretim tesisinin açılışındayız. Bu iyi bir haber, çünkü herhangi bir üretimin açılması çarpan etkisi yaratıyor. Bunlar yeni iş olanakları, ülkenin bütçesine ve bir bütün olarak bölgenin kalkınmasına katkılardır. Sanayi sektörünü geliştirmemiz ve ürünleri neredeyse hiçbir şekilde yabancı emsallerinden daha düşük olmayan yerli üretimi desteklememiz gerekiyor" dedi. Ayrıca başkan, şu anda yerel üreticilere destek olmak için tüm koşulların oluşturulduğunu belirtti.

Buna karşılık, şirketin kurucusu Rahat Cunuşbayeva, tesisin Orta Asya ve AEB pazarlarına giriş de dâhil olmak

üzere kendisine iddialı planlar koyduğunu vurguladı. Rahat Cunuşbayeva, işletmenin üretim kapasitesinin 500 adet ekipman olduğunu ve Bişkek şehrinin asansörlerini daha yüksek teknolojiyle kamu-özel sektör ortaklığı formatında değiştirmek için her türlü fırsata sahip olduğunu belirtti.

KIRGIZİSTAN, ORTA ASYA ÜLKELERİNİN DÜNYA PAZARINA GİRMEK İÇİN LOJİSTİK ALANINDA BİRLEŞMELERİNİ ÖNERDİ

Ekonomi Bakan Yardımcısı Kanat Abdrahmanov, Orta Asya ülkelerine Hazar limanlarını ortaklaşa geliştirip kullanmalarını Taşkent'teki "Orta Asya'daki Ticaret Akışlarının Dönüşümü" yuvarlak masa toplantısında önerdi. İlgili haber 25 Mart günü economist.kg resmi internet sitesinde yer aldı.

Bakan Yardımcısı, yakın gelecekte mevcut ulaşım

koridorlarının geliştirilmesi ve yeni ulaşım koridorlarının oluşturulması için ortak çaba gösterilmesi gerektiğini belirterek, Kaşgar-İrkeştam-Oş-Andican-Taşkent multimodal taşıma koridorunun olanaklarının kullanımını örnek olarak gösterdi. Kanat Abdrahmanov, "Bu, Orta Asya ülkelerinin küresel hizmet pazarında rekabet gücünü ve dış ticaret akışlarının ulaşım hizmetlerinin kalitesini artıracaktır" dedi. Bakan Yardımcısı ayrıca, Bander-Abbas limanı (İran (deniz yolu)) ve daha sonra Türkmenistan – Özbekistan - Kırgızistan üzerinden demir yolu güzergâhı boyunca çok modlu ulaşım gibi yeni ulaşım ve lojistik koridorların geliştirilmesi ihtiyacını da bildirmiştir.

EBRD (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası) Bölgesel Ekonomisti Eric Livni'nin moderatörlüğünü yaptığı yuvarlak masa toplantısı, Orta Asya ülkelerinin devlet kurumlarının temsilcileri, uluslararası finans kuruluşları ve iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

TÜRKİYE'NİN KAZAKİSTAN'A YAPTIĞI YATIRIMLARIN HACMİ İKİ KATINA ÇIKTI

Kazakh Invest Yönetim Kurulu Başkanı Meyircan Yusupov açıklamasına göre, 2021 yılının ilk 9 ayında Türkiye'den Kazakistan'a doğrudan yatırım neredeyse iki katına çıkarak 534,6 milyon dolara ulaştı.

Nur-Sultan'daki Türkiye-Kazakistan Forumu'nda Meyircan Yusupov: "Türk iş dünyası ağırlıklı olarak tarımsal sanayi kompleksine, hafif gıda sanayilerine ve mühendisliğe yatırım yapıyor. Bunun yanı sıra ilaç, nakliye, lojistik ve madencilik sektörlerinde de büyük projeler var" dedi.

Daha önce Türk yatırımcıların hayata geçirdiği başlıca projeler şunlardı: Abdi İbrahim, YDA Holding, Yıldırım Holding, Aselsan, ÜLKER, Okan Holding şirketi ve içecek üreten Anadolu Grubu, Kazakistan ekonomisine 700 milyon doların üzerinde yatırım yaptı ve 2.400 kişiye istihdam sağladı.

Koronavirüs pandemisinin bir sonucu olarak, 2020'de dünyadaki doğrudan yatırım hacmi %42 oranında, Kazakistan'da ise %30 oranında azaldı. Ancak 2020 yılında Kazakistan'daki Türk yatırımları 2019'a göre yüzde 1,3 artarak 362,4 milyon dolar olarak gerçekleşti. Geçen yılın ilk dokuz ayında Türkiye'den Kazakistan'a yapılan yatırımlar

geçen yılın aynı dönemine göre 1,9 kat artarak 534,6 milyon dolar ulaştı.

Ayrıca, Türkiye Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın çalışma ziyareti kapsamında Nur-Sultan'da Kazak-Türk iş forumu düzenlendi. Forumu iki ülkenin iş ve devlet kurumlarının 250'den fazla temsilcisi katıldı. Etkinlik, Kazakistan ve Türkiye iş toplulukları arasındaki iş bağlarını güçlendirmek için bir platform oluşturmanın yanı sıra iki ülke arasındaki ticaret ve yatırım alanındaki işbirliği beklentilerini ele almayı amaçlıyor.

KAZAKİSTAN-TÜRKİYE İŞ FORUMU'NDA 10 BELGE İMZALANDI

Türkiye, Kazakistan'ın en öncelikli ticaret, ekonomik ve yatırım ortaklarından biridir. 4 Mart günü primeminister.kz resmi sitesinde yer alan haberde, Kazakistan Türkiye İş Forumu sonucunda geçen yılın verilerine göre ülkeler arasındaki ticaret hacminin % 33 artarak 4,1 milyar doları aştığı ve Türkiye'nin son 15 yılda Kazakistan ekonomisine 3,5 milyar dolardan fazla yatırım yaptığı belirtildi.

Forumda konuşan Kazakistan Başbakanı Alihan Smayilov, günümüzde Türk yatırımcıların Kazakistan'a olan ilgisinde önemli bir artış olduğunu belirtti. Başbakan bu konuda, "Pandemiye rağmen, Kazakistan üçüncü yıldır Türkiye'den rekor miktarda yatırım çekiyor. Geçen yılın 9 ayında Türkiye'den doğrudan yabancı yatırımların brüt girişi 2 kat artarak yaklaşık

535 milyon dolara ulaştı. Bu, Kazakistan'a büyük bir güvenin işareti ve ülkemizde yatırım ortamının iyileştirilmesine özel önem verildiğinin bir kanıtıdır" dedi.

Kazakistan'da Türk sermayesinin katılımıyla yaklaşık 3700 şirket faaliyet göstermektedir. Toplamda, yaklaşık 2 milyar dolar değerinde 58 büyük proje ortaklaşa gerçekleştirildi. Madencilik ve metalürji kompleksi, altyapı, gıda işleme ve eczacılık gibi sektörlerde projeler başarıyla başlatıldı. Uygulama aşamasında, yaklaşık 2,5 milyar dolarlık 27 proje, 1 milyar dolardan fazla olan 55 gelecek vaat eden proje de ortaklaşa yürütülüyor. Kazakistan Cumhuriyeti Başbakanına göre Kazakistan, COVID-19 ile ilgili ekonomik etkilerin üstesinden gelebildi. Örneğin, geçen yılın sonuçlarına göre, imalat sanayi % 5,5 olmak üzere sanayi büyümesi % 3,8 olarak gerçekleşti. Kazakistan ayrıca, enerji projelerini gerçekleştirmek için yüksek düzeyde deneyime sahip Türkiye şirketlerinin katılımıyla ilgilenmektedir.

Forum sonucunda 10 ticari belge imzalandı. Anlaşmaların uygulanması kapsamında yatırımcılar, Batı Kazakistan bölgesi ve Aktöbe bölgelerinde hava kargolu nakliye ve lojistik merkezleri, Almatı'da bir ilaç fabrikası, tıbbi cihaz, maske ve solunum cihazı üretimi için bir işletme, paslanmaz çelik ürünleri fabrikası, metal, çelik yapıların üretimi için tesis, başkentte bir alışveriş ve eğlence merkezi vb. kurmayı planlıyor. Bu projelere yapılacak toplam yatırım yaklaşık yarım milyar dolar olacak.

KAZAKİSTAN VE AZERBAYCAN ULAŞIM VE LOJİSTİK GÜZERGÂHI OLUŞTURUYOR

Şirketin basın servisine atıfta bulunan Kapital.kz iş bilgi merkezinin muhabirine göre, Samruk-Kazına JSC Yönetim Kurulu Başkanı Almasadam Satkaliyev'in başkanlığındaki Kazakistan heyetinin Azerbaycan Cumhuriyeti hükümeti ile Bakü'de yaptığı toplantıda Kazakistan ve Azerbaycan'ın Trans-Hazar Uluslararası ulaşım rotasının geliştirilmesi için ortak girişim kurulması projesini görüştüğü bildirildi.

Yeni ortak girişim, tarife belirleme ve kargo beyanı sorunlarını çözmeyi, birleşik BT (Bilgi Teknolojisi) çözümlerini uygulamayı ve bu rotada transit kargoyu konsolide etmeyi mümkün kılacaktır.

Görüşme sırasında Kazakistan heyetinin temsilcileri, Trans-Hazar güzergâhı üzerinden Kazakistan'dan Avrupa'ya ihracat yük akışlarının yeniden düzenlenmesinin önemini kaydettiler. Taraflar, mevcut rotalara alternatif olabilecek Azerbaycan üzerinden petrol taşımacılığı alanında önemli bir iş birliği potansiyelinin ana hatlarını çizdiler.

Ayrıca Kazakistan heyetinin Azerbaycan Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanı Raşad Nabiyev ile buluşması da gerçekleşti. Basın servिसinden bildirildiğine göre, toplantıda, koridordaki ulaşım tarifelerinin birleştirilmesi, ülkelerden geçen uluslararası ulaşım koridorlarında yük taşımacılığının artırılması için gümrük işlemlerinin senkronize edilmesi görüşüldü. Bölgede meydana gelen olayların ve jeopolitik durumun yeni bir gerçeklik oluşturduğuna dikkat çekildi. Talebin arzı aşması riski zaten var

ve bu faktörler sonunda nihai tüketiciyi etkileyecektir. Böylece hem teslimat maliyeti hem de bekleme süresi artacaktır. Bu gerçeklik, yeni iş birliği çerçevelerinin dikkate alınmasını ve transit, ulaşım iletişiminin kurulmasını gerektiriyor.

Görüşmede Azerbaycan ve Kazakistan'ın coğrafi özelliklerinin (Avrupa ve Asya'nın en büyük ekonomik merkezleri arasındaki konumlarının) ülkeler arasında verimli ve iyi kurulmuş bir ulaşım ağının sağlanması için gerçek ön koşullar oluşturacağına dikkat çekildi. Güzergâhın gelişmesi için ek bir ivme, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattının inşasının tamamlanmasıydı. Bu, Kazakistan üzerinden Çin'den Türkiye'ye teslim süresini 12 güne düşürmeyi mümkün kıldı.

Toplantı sonucunda, Samruk-Kazına JSC ile Azerbaycan Cumhuriyeti Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı arasında ortak girişimin kurulması ve ulaşım, lojistik faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin Protokol imzalandı.

1000 TON SEÇİLMİŞ KAZAKİSTAN BUĞDAY TOHUMU KIRGIZİSTAN'A AKTARILDI

Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı basın servिसinden yapılan açıklamaya göre, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev'in talimatının gerçekleştirilmesi çerçevesinde Kazakistan'dan Kırgızistan'a 1000 ton Kazakistan kökenli seçkin buğday tohumu şeklinde insani yardım ulaştırıldı.

İnsani kargo teslim töreni, Kazakistan'ın Bışkek Büyükelçisi Rapol Joşıbayev ve Kırgızistan Tarım Bakanı Askerbek Canıbekov'un katılımıyla Bışkek-1 tren istasyonunda gerçekleştirildi.

Bakan, ülkenin çiftçilerinin ürünlerinin kalitesini ve

verimliliğini artırmayı amaçlayan seçkin buğday tohumlarının sağlanmasına yönelik değerli desteğinden dolayı Kazakistan tarafına içten teşekkürlerini ifade etti.

Büyükelçi, kargo teslimatının Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ile yapılan görüşmelerin ardından Devlet Başkanı talimatıyla Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti tarafından organize edildiğini kaydetti.

Kazakistan yönetimi, Kırgızistan'ın taleplerine her zaman anlayışla yaklaşmış, acil sosyo-ekonomik sorunların çözümünde mümkün olduğunca yardımcı olmuş ve önemli insani yardım sağlamıştır.

2020 yılının Mayıs ayında 5 bin tonluk Kazak unu tedariki şeklinde insani yardımın sağlandığı belirtilmelidir. Mayıs 2021'de 10.000 ton un şeklinde insani yardım gönderildi.

Etkinliğin, halklarımız için her zaman yenilenmenin, ilerlemenin ve gelişmenin sembolü olan Nevruz aydınlık bayramının arifesinde gerçekleşmesi dikkat çekicidir.

Büyükelçisi Rapol Joşıbayev, "Kazak ve Kırgızların kardeş halk olduklarını söylemeleri boşuna değildir. İki halk arasındaki iş birliğinin daha da güçlenerek devam edeceğinden eminim" dedi.

KAZAKİSTAN HAZAR LİMANI'NDAN ÖZBEKİSTAN'A KARGO GÖNDERMEYE HAZIR

Dunyo haber ajansının haberine göre, Aktau Limanı (Kazakistan) yönetimi, kargo taşımacılığı için Özbekistan şirketlerinin başvurularını kabul etmeye hazır. Özbekistan'ın Aktau Başkonsolosu ile Aktau Ticaret Limanı Yönetim Kurulu Başkanı Abay Turikpenbayev arasında yapılan görüşmede anlaşmaya varıldı. Görüşmede taraflar, Özbekistan ürünlerinin Aktau limanı üzerinden yakın ve uzak ülkelere taşınması konusunu ele aldı. Aktau (Kazakistan) limanı, Hazar Denizi'nin doğu kıyısında, birkaç uluslararası ulaşım koridorunun kesiştiği noktada yer almaktadır. Doğudan batıya, kuzeyden güneye, İran, Türkiye, Rusya, Azerbaycan ve Türkmenistan'a 12 ay 24 saat kara malları, ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı yapmaktadır.

TACİKİSTAN-TÜRKİYE TURİZM FORUMU İSTANBUL'DA YAPILDI

Tacikistan Diploması Departmanı basın servisinin haberine göre, Tacikistan-Türkiye Turizm Forumu 100'den fazla firma ve 150 katılımcının katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirildi. Forum neticesinde iki cumhuriyetin girişimcileri arasındaki ortaklık hakkında bir dizi belge imzalandı.

Forum, Orta Asya Büyükelçiliği, Tacikistan Turizm Geliştirme Komitesi ve Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın işbirliği ile düzenlendi.

Forum süresince "B2B" ve "B2G" formatlarında toplantılar yapıldı. Ardından Tacikistan ve Türkiye şirketleri arasındaki işbirliğini genişletmeyi amaçlayan bir dizi belge imzalandı.

Toplantıda iki ülkeden turizm uzmanları ve yetkilileri, Tacikistan ve Türkiye'nin eşsiz doğal potansiyeli hakkında video ve sunumlar paylaştı.

Tacikistan'ın Ankara Büyükelçisi Aşrafcon Gulov, Türkiye

Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan ile de bir araya geldi. Ayrıca, İşadamlarını turizm endüstrisine çekmek için düzenli iş forumları düzenlenmesi kararlaştırıldı.

TÜRKMENİSTAN DEVLET BAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNİ SERDAR BERDİMUHAMEDOV KAZANDI

Türkmenistan Demokratik Partisi Devlet Başkanı adayı, Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Serdar Berdimuhamedov oyların yüzde 72,97'sini alarak, Türkmenistan Devlet Başkanlığı seçimlerinde zafere ulaştı.

Türkmenistan Merkez Seçim ve Referandum Kurulu'ndan salı günü yapılan açıklamada, "Merkez Seçim ve Referandum Kurulu'nun 14 Mart'ta gerçekleştirdiği nihai toplantıda aldığı karar doğrultusunda ve Türkmenistan Seçim Kanunu'nun 76. maddesi uyarınca, seçimlerde genel oyların yüzde 72,97'sini alan Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Serdar Gurbanguliyevič Berdimuhamedov, Türkmenistan'ın yeni seçilen Devlet Başkanı ilan edildi." diye kaydedildi.

Türkmenistan genelinde tescil edilen yaklaşık 3,4 milyon seçmen oy kullanırken, seçimlere katılım oranı yüzde 97,17 oldu.

Demokratik bir ortamda yapılan seçimlerde 9 aday yarıştı.

Diğer 8 adaya seçim sandıklarından yüzde 1,08 ila yüzde 11,09 oranları arasında oy çıktı.

Oguz Han Saray Kompleksi, 19 Mart'ta Türkmenistan'ın yeni seçilen Devlet Başkanı'nın göreve başlaması münasebetiyle düzenlenecek resmi törene ev sahipliği yapacak.

TÜRKMENİSTAN, ÇİN'E 1,44 MİLYAR ABD DOLARI TUTARINDA DOĞALGAZ İHRAÇ ETTİ

Türkmenistan, bu yılın ocak-şubat aylarını kapsayan dönemde Çin'e 1,44 milyar ABD doları tutarında doğal gaz ihraç etti. Bu rakam, 2021 yılının aynı dönemine göre 1,47 kat daha yüksektir. TASS ajansı, Çin Gümrük Genel Müdürlüğü'ne atıfta bulunarak, konuyla ilgili pazar günü haber verdi.

Böylece Türkmenistan, boru hatları ile Çin'e doğal gaz ihraç eden ülkeler arasında başı çekiyor. İlgili dönemde boru hatları ile Çin'e doğal gaz ihraç eden ülkeler arasında sırasıyla Rusya (\$526,9 milyon), Myanmar (\$224,6 milyon), Kazakistan (\$105,1 milyon) ve Özbekistan (\$48,4 milyon) yer aldı. Belirtildiği gibi, Avusturalya Çin'e sıvılaştırılmış doğal gaz

tedarikinde (\$3,57 milyar ve 4,24 milyon ton) ilk sırada yer alıyor. Çin'e sıvılaştırmış doğal gaz ihraç eden diğer ülkeler arasında Katar (\$2,32 milyar ve 3,53 milyon ton), Malezya (\$1,87 milyar ve 1,77 milyon ton), İndonezya (\$746 milyon ve 789 bin ton), Rusya (\$503 milyon ve 664 bin ton) ve ABD (\$665 milyon ve 517 bin ton) bulunuyor.

Hali hazırda Türkmenistan, Türkmenistan-Özbekistan-Kazakistan-Çin güzergahında uzanan üç doğal gaz boru hattı üzerinden Çin'e doğal gaz ihraç ediyor. Üç doğal gaz boru hattı, yılda 55 milyar metreküp doğal gaz taşıma kapasitesine sahiptir. Bu güzergahta sevk edilen doğal gazın ağırlıklı kısmı Türkmenistan'dan, diğer kısımları ise Kazakistan ve Özbekistan'dan tedarik ediliyor.

Bir önceki Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbanguli Berdimuhamedov ile Çin Devlet Başkanı Şi Cinping arasında bu yılın şubat ayında bir görüşme gerçekleşti. Görüşmede taraflar, Türkmenistan-Çin doğal gaz boru hattı 4. kolunun inşaat projesi üzerine mutabakat sağladılar. Bu kolun faaliyete geçirilmesiyle birlikte Türkmenistan'dan Çin'e sevk edilen doğal gazın yıllık 65 milyar metreküpe kadar çıkması bekleniyor.

Türkmenistan, 2021 yılında Çin'e yaklaşık 34 milyar metreküp doğal gaz ihraç etti.

ÖZBEKİSTAN VE KAZAKİSTAN ENERJİ BAKANLARI İŞ BİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİNİ GÖRÜŞTÜLER

Özbekistan Enerji Bakanlığı basın servisinin haberine göre, Özbekistan ve Kazakistan Enerji Bakanları Alişer Sultanov ve Bolat Akçulakov bir araya geldi.

Görüşmede Kazakistan Enerji Bakanı Alişer Sultanov, iki ülke arasında akaryakıt ve enerji alanındaki işbirliğinin sürekli

arttığını belirtti. Özellikle frekans kontrol hizmetleri, toplu taşıma hizmetleri, tek bir bölgesel güç sistemi çerçevesinde elektrik ihracat-ithalat teslimatları kurmanın da mümkün olduğu söylendi.

Ayrıca ülkeler, Kazakistan'ın güney bölgelerine doğal gaz ihracatı, polietilen(Son derece dayanıklı, kimyasallara karşı dirençli ve çok çeşitli ürünlerde kullanılan bir mühendislik plastiğidir.), polipropilen (Otomotiv sanayinde kullanılan parçalardan mutfak gereçleri üretimi ve yiyecek paketlemesine kadar birçok alanda kullanılabilen termoplastik bir plastik malzemedir.), teknik yağlar dahil olmak üzere derin gaz işlemeye dayalı Özbekistan ürünlerinin ihracatı gibi alanlarda sürekli etkileşim halindedir.

Uztransgaz ve İKA şirketleri doğal gazın Kazakistan toprakları üzerinden taşınması için sözleşmeler imzalamış ve bu sözleşmeleri uygulamaktadır. Görüşmede, iki ülkenin enerji bakanlıklarının başkanları, ikili işbirliğinin güncel konularını ele aldılar ve işbirliğinin daha da geliştirilmesi için atılacak adımları belirlediler.

ÖZBEKİSTAN VE PAKİSTAN ARASINDAKİ KARŞILIKLI TİCARET HACMİ HEDEFİ 1 MİLYAR DOLAR

UzA ajansının 4 Mart günü yaptığı açıklamada, Özbekistan Devlet Başkanı Şavkat Mirziyoyev'in Pakistan İslam Cumhuriyeti'ne yaptığı devlet ziyaretinin ilk günü sonrasında basın mensuplarına yapılan bir bildiriye, Özbekistan ve Pakistan'ın önümüzdeki yıllarda ticaret hacmini 500 milyon dolara ve uzun vadede bunu 1 milyara çıkarmayı planladığı belirtildi.

Gazetecilere konuşan Şavkat Mirziyoyev, yaklaşan Pakistan Günü dolayısıyla Pakistan halkını bir kez daha tebrik etti. Cumhurbaşkanı, bu ziyaretin iki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin kurulmasının 30. yıl dönümü olan büyük tarihi olayın arifesinde sembolik olarak gerçekleştiğini özellikle belirtti. "Pakistan'la birlikte sadece iki ülke arasında değil, aynı zamanda Orta ve Güney Asya'nın stratejik açıdan önemli bölgeleri arasında da güçlü bir iş birliği köprüsü oluşturuyoruz" dedi.Ziyaret kapsamında Tercihli Ticaret Anlaşmasının imzalanması önemli bir adım oldu. İlaç, tekstil, deri ve ayakkabı, gıda sanayi, tarım, inşaat, bankacılık ve finans sektörü gibi kilit alanlarda endüstriyel iş birliğinin derinleştirilmesi konusunda önemli anlaşmalara varıldı. Ziyaret arifesinde düzenlenen iş etkinlikleri sonucunda 800 milyon dolar değerinde 60'a yakın yeni yatırım ve ticaret anlaşması imzalandı.

Taraflar, Orta ve Güney Asya'nın birbirine bağlılığını güçlendirmeyi amaçlayan büyük ortak ulaşım ve iletişim

projelerinin uygulanmasını hızlandırma konusunda anlaştilar. Özbekistan'a Pakistan toprakları üzerinden uluslararası limanlara giden yolu açacak olan "Termez-Mazarı Şerif – Kabil - Peşaver" stratejik demiryolu hattının inşasına erken başlamanın önemine özellikle dikkat çekilmektedir.

Özbekistan ve Pakistan'ın güvenlik alanında iş birliği yaptığı; askeri, teknik alanda iş birliği, terörle mücadele, aşırılıkçılık ve uluslararası suçlarla mücadelede güçlendirildiği kaydedildi. Ortaklığın en önemli ve gelecek vaat eden alanlarından biri kültürel ve insani alan olarak tanımlanmaktadır. Şavkat Mirziyoyev, "Eski İpek Yolu'nun kavşağında yaşayan Özbekistan ve Pakistan halkları, uzun zamandır ortak bir tarih, ortak dil ve zengin bir manevi miras ile birbirine bağlanmıştır" dedi.

ÖZBEKİSTAN VE RUSYA, TU-214 ÜRETİMİNDE İŞ BİRLİĞİ YAPACAK

Tataristan basınında çıkan haberlere göre, Tataristan'ın Havayolu Kompleksi ve Makine Mühendisliği Başkan Yardımcısı Ravil Zaripov, Tataristan'ın, orta menzilli Tu-214 uçağının yeniden piyasaya sürülmesi için bileşenlerin üretiminde Özbekistan ile iş birliği yapmayı planladığını belirtti. İlgili haber 23 Mart günü centralasia.media resmi internet sitesinde yer aldı.

22 Mart Salı günü, Rusya bölgesi başkanı Rustam Minnihanov'un Taşkent'e yapacak ziyareti çerçevesinde Taşkent'te Özbekistan ile Tataristan arasındaki yatırım ve ekonomik iş birliği konulu bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi.

Ravil Zaripov, Özbekistan'da bir dizi uçak bileşeninin ortak üretimi olabileceğini açıkladı. Buna karşılık Özbekistan Yatırım ve Dış Ticaret Bakan Yardımcısı Hurrām Teşabayev, Taşkent Mekanik Fabrikasının üretim bileşen tabanının listesini genişletmek için Birleşik Uçak İmalat Şirketi (UAC) ile anlaşmalar yaptığını bildirdi. Her şeyden önce, bu, IL -76 ve IL-114 uçakları için bileşenlerin üretimini etkileyecektir. Teşabayev, UAC ile Rusya'nın havacılık endüstrisinin ihtiyaçlarını karşılayacak Özbekistan mühendislik işletmelerinin konsorsiyumunun kurulması konusunda da anlaşmaya varıldığını sözlerine ekledi.

Fabrika, 1941 yılında Moskova bölgesinden ülkeye tahliye edilen bir hava tesisi temelinde kuruldu. Fabrikada IL-76 ve IL-114 yolcu taşıma uçakları ve An-70 uçakları için kanatlar üretilirdi. Ocak 2014'te fabrika, IL-114 ve IL-76 uçakları için yedek parça üretimini sürdürmesi beklenen JSC Taşkent Mekanik Fabrikası olarak değiştirildi. Günümüzde Özbek Demiryolları JSC'nin bir parçası olan fabrikanın ana ürünleri inşaat yapıları, ev tipi ürünler, otomobil aksesuarları, tarım makineleri ve demiryolu taşımacılığı için yedek parçalarıdır.

ÖZBEKİSTAN YÜK TRANSİT İNDİRİMLERİ KONUSUNDA GÜRCİSTAN, AZERBAYCAN VE TÜRKMENİSTAN LİMANLARI İLE ANLAŞMA YAPTI

Özbekistan Cumhuriyeti Yatırım ve Dış Ticaret Birinci Bakan Yardımcısı Aziz Voyitov, Özbekistan'ın Gürcistan, Azerbaycan ve Türkmenistan ile malların transit geçişlerinde indirim yapılması konusunda anlaşmaya vardığını belirtti. Voyitov'a göre, önceki gün yapılan toplantıda Cumhurbaşkanı, ihracatçı işletmelerin nakliye maliyetlerinin daha da azaltılması için

talimat verdi. İlgili haber 24 Mart günü centralasia.media resmi internet sitesinde yer aldı.

Bakan Yardımcısı Özbekistan-24 TV kanalında yaptığı açıklamada, "Son dönemde başta Azerbaycan ve Gürcistan olmak üzere ortak ülkelerle anlaşabildik. Artık bu ülkelerin limanlarından yüzde 30 daha ucuza mal teslimatı yapılıyor. Ayrıca, Hazar Denizi'ndeki masrafları müzakere yoluyla azaltabildik. Buna ek olarak, ulaştırma maliyetlerini Türkmenbaşı ve Bakü limanlarıyla yüzde 50 oranında azaltacak bir anlaşma da var" dedi.

Voyitov, bakanlıklar ve daireler tarafından yeni ulaşım koridorlarının açılması için çalışmaların sürdüğünü de belirtti. "Bu çalışma kapsamında 16 Mart'ta Mumbai limanından Pakistan ve Afganistan üzerinden ilk kez Özbekistan'a kargo gönderildi. Bu tarihi bir olay haline geldi. Bu koridor taşımacılığının potansiyelini geliştirme fırsatlarını artırmak için çalışmaya devam edeceğiz" dedi. Yetkiliye göre, Özbekistan Cumhuriyeti İhracat Tanıtım Ajansı, ihracatçıların nakliye masraflarını yüzde 70'e kadar tazmin ediyor.

TATARİSTAN CUMHURBAŞKANI TİCARİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMALARİ İÇİN ÖZBEKİSTAN'A GELDİ

Özbekistan Cumhuriyeti Yatırım ve Dış Ticaret Bakanlığı basın servisi, Tataristan Cumhurbaşkanı Rüstem Minnikhanov'un önceki akşam iş birliği anlaşmaları için Özbekistan'a geldiğini bildirdi. Rustam Minnikhanov'un programında iş çevreleriyle görüşmeler ve Özbekistan hükümetindeki yetkililerle müzakereler yer alıyor.

23 Mart günü Kazan Teknopark Khimgrad ile ortaklaşa oluşturulmakta olan Çirçik Kimya-Endüstriyel Teknoparkın

ilk taşıma atma ve inşaatına başlama töreni yapılacak. Teknopark arazisinde uluslararası kalite standartlarına uygun ve katma değeri yüksek petrokimya ve kimyasal ürünlerin üretiminin organize edilmesi planlanmaktadır. Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ve Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rustam Minnikhanov'un birlikte almış oldukları karar neticesinde Uzkiyosanoat JSC ve Khimgrad teknopark, Taşkent bölgesindeki Çirçik'te Rus şirketlerinin Özbekistan'daki üretimini yerelleştirmek için tasarlanmış bir sanayi parkı oluşturuyor.

2021 sonunda Tataristan-Özbekistan arasındaki ticaretin cirosu yaklaşık 200 milyon ABD dolarına ulaştı. Son 5 yılda, Tataristan Cumhuriyeti ile Özbekistan arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi, Rusya Federasyonu ile iş birliğinin büyümesinin bir parçası olarak kaydedildi. KAMAZ, Tatneft, Khimgrad, KER-Holding, Tatkhimfarmpreparaty, POZİS ve diğerleri gibi önde gelen Tataristan şirketleri ile iş birliği konusunda verimli çalışmalar yürütülmektedir.

TAŞKENT ULUSLARARASI YATIRIM FORUMUNDA 7, 8 MİLYAR DOLARLIK ANLAŞMA İMZALANDI

Yerel basında çıkan haberlere göre, Taşkent Uluslararası Yatırım Forumu sonucunda 7, 8 milyar dolarlık anlaşmalar imzalandı. İlk Taşkent Uluslararası Yatırım Forumu (TMIF), Özbekistan'ın başkentinde çalışmalarını tamamladı.

Etkinlik, dünyanın 56 ülkesinden büyük yatırımcılar ve üst düzey konuklar olmak üzere 2 binden fazla katılımcıyı bir araya getirdi.

Forum sonucunda 7,8 milyar dolar değerinde bir anlaşma ve yatırım anlaşması paketi imzalandı. 3.5 milyar dolarlık projelerin uygulanması için de ön anlaşmalara varıldı.

Ayrıca, forumun, hem Özbekistan'ın hem de tüm Orta Asya bölgesinin ekonomisine yabancı yatırımları ve modern teknolojileri çekmek ve bölgedeki girişimciler ile yabancı iş çevreleri arasında doğrudan bağlantılar kurmak için karşılıklı ilgi alanlarını belirlemek için kalıcı bir platform olması bekleniyor.

ÖZBEKİSTAN 5 MİLYAR DOLAR DEĞERİNDE TRANS-AFGAN DEMİR YOLUNUN İNŞAATINA BAŞLADI

The News International Pakistan gazetesi tarafından yapılan bildiriye göre, Özbekistan geçen hafta Trans-Afgan demir yolunun inşasını başlattı. 5 milyar dolar değerinde demir yolu projesi, Orta Asya'yı Pakistan'ın limanlarına bağlayacak. Gazete, bu demir yolu sayesinde bölgedeki malların dünya okyanuslarına daha hızlı ve daha ucuza ulaşabileceğini belirtiyor. 26-27 Mart hafta sonu Özbekistan-Afgan-Pakistan üçlü grup, ulaştırma ve lojistik alanındaki iş birliği konularını görüşmek üzere Termez'de bir araya geldi. Pakistan temsilcileri toplantı için özel şükranlarını dile getirdiler. Pakistan Yatırım Komisyonu Başkanı Muhammed Azfar Ahsan, "Termez-Mezar-ı Şerif-Kabil- Peşaver demir yolu, bölgenin geleceği için bir dönüm noktası olabilir" dedi. Başkan, Afganistan'ın kıtanın bazı bölümleri arasında bir köprü rolü oynaması nedeniyle uzun süredir "Asya'nın kalbi" olarak adlandırıldığını da sözlerine ekledi. Ona göre, yeni proje ülkenin "Kemer ve Yol" Çin projesine katılmasına yardımcı olacak. Muhammed Azfar Ahsan, modern ekonomi için ulaşım bağlantılarının önemini vurguladı. Orta Asya ülkeleri, kuzey, batı ve doğu yollarına ek olarak güney

yönünde ticaret bağlantılarına ihtiyaç duymaktadır. Toplantıda ayrıca üç ülke arasındaki malların karayolu taşımacılığı ile ilgili sorunlar ve olası çözümler de ele alındı. Pakistan üzerinden yük taşımacılığının koşulları ve karşılıklı ticaret hacminin artması konusuna değinildi. Ulaştırma Bakanlığı basın servisinden yapılan açıklamaya göre, toplantının ardından Pakistan ve Afganistan'dan 7 şirketle memorandum ve anlaşmalar imzalandı.

KIRGIZİSTAN VE ÖZBEKİSTAN'IN TİCARET HACMİ HEDEFİ 2 MİLYAR DOLAR

Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı basın servisinin haberine göre, Kırgızistan Dışişleri Bakanı Ruslan Kazakbayev, Antalya'daki İkinci Diplomatik Forum kapsamında 11

Mart'ta Özbekistanlı mevkidaşı Abdülaziz Kamilov ile bir araya geldi. Dışişleri Bakanları, ticarete ikili işbirliğini genişletme ve güçlendirme umutlarını ele aldılar. Bölüm başkanları, ticareti daha da dinamik hale getirmek ve hacmini iki milyar dolara çıkarmak için birlikte çalışmaya devam etmeye hazır olduklarını ifade ettiler. Taraflar ayrıca, Kırgızistan Cumhurbaşkanlığının sınır bölgelerindeki Tam Yetkili Temsilcileri ve Özbekistan'ın sınır bölgelerinin valileri ile yakın gelecekte Kırgızistan'da düzenli bir toplantı yapma konusunda anlaştilar. Yetkililer ayrıca Özbekistan'dan Kırgızistan'a elektrik tedarikini de görüştüler. Ayrıca dışişleri bakanları mevcut uluslararası ve bölgesel duruma ilişkin görüş alışverişinde bulundular.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ

Editör: Mehmet Yahya ÇİÇEKLI

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:

Maksat ACIKAN uulu, Zalina ADOBAŞEVA, Özlem GÜL

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,
İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:
orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,
Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas